

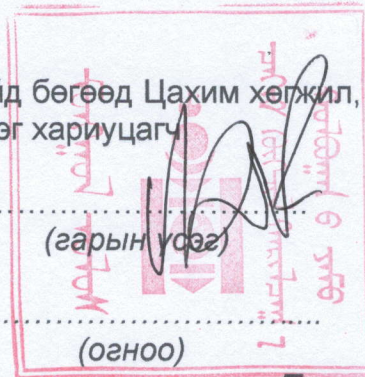
**“ҮНДЭСНИЙ ДАТА ТӨВ” УЛСЫН ТӨСӨВТ ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН
2022 ОНЫ БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

Төлөвлөгөөг хянасан:

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч

Боловсрол, шинжлэх ухааны сайд бөгөөд Цахим хөгжил,
Харилцаа холбооны сайдын үүрэг хариуцагч

(албан тушаал)
Тэмдэг

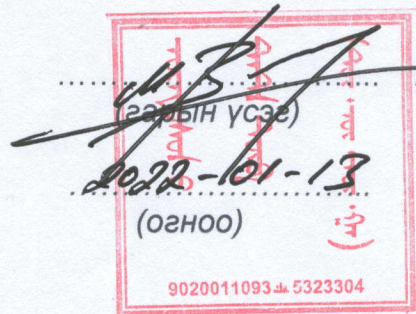

/Л.Энх-Амгалан/

Төлөвлөгөөг баталсан:

Төсвийн шууд захирагч

“Үндэсний Дата Төв”
УТҮГ-ын Захирал
(албан тушаал)
Тэмдэг

/М.Баттулга/

9020011093 5323304

**“ҮНДЭСНИЙ ДАТА ТӨВ” УЛСЫН ТӨСӨВТ ҮЙЛДВЭРИЙН ГАЗРЫН
2022 ОНЫ БАЙГУУЛЛАГЫН ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

2022 оны 01 дүгээр сарын 10-ны өдөр						Улаанбаатар хот		
д/д	Стратеги төлөвлөгөө болон үндэслэж байгаа бусад бодлогын баримт бичиг, хууль тогтоомж	Төсөв	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Зорилгот түвшин	Хугацаа /1-4 улирал/	Хариуцах нэгж	

РИЛГО 1. БАЙГУУЛЛАГЫН ХЭВИЙН НАЙДВАРТАЙ АЖИЛЛАГААГ ХАНГАХ, СУУРЬ ДЭД БҮТЦИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ

рилт 1. Захиргаа, удирдлагаар хангаж, хүний нөөцийг хөгжүүлэх;

1.1.	Төвийн Стратеги төлөвлөлтийг боловсруулж, батлуулах арга хэмжээ авах	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Байгууллагын үйл ажиллагааны үндсэн чиглэлийг хэрэгжүүлэхэд чиглэгдсэн байх; б/ Салбарын бодлого төлөвлөлттэй уялдуулсан байх; в/ Өмнөх стратеги төлөвлөлтийн биелэлт, үр дүнг гаргаж, судалгааг хийж байгууллагын стратегийн зорилтыг бүрэн тодорхойлсон байх;	Үндэсний дата төвийн 2021-2023 оны Стратеги төлөвлөгөөний төслийг бэлтгэж хүргүүлсэн.	Байгууллагын 2022-2024 оны Стратеги төлөвлөлтийг боловсруулан гаргаж удирдах дээд байгууллагад хүргүүлсэн байна.	1-р улиралд	ЗТХ
1.2.	Төвийн 2022 оны бизнес төлөвлөлтийг боловсруулж, батлуулах арга хэмжээ авах	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Төвөөс үзүүлж буй үйлчилгээнүүдийг хамруулсан байх; б/ Байгууллагын 2022 – 2024 оны стратеги төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэхэд чиглэгдсэн байх;	Үндэсний дата төвийн 2021 оны бизнес төлөвлөгөөний төслийг бэлтгэж хүргүүлсэн бөгөөд “ХУР” системийн сервисийн төлбөрийг 2021 оны 09 сараас эхлэн тооцож эхэлсэн.	Байгууллагын 2022 оны Бизнес төлөвлөлтийг боловсруулж удирдах дээд байгууллагад хүргүүлсэн байна.	1-р улиралд	ЗТХ

1.3.	Төвийн 2022 оны үйл ажиллагааны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө, тайланг тогтсон хугацаанд удирдах дээд байгууллагад хүргүүлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	<p>в/ Холбогдох судалгааг хийж байгууллагын давуу, сул талуудыг бүрэн тодорхойлсон байх;</p> <p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Төвийн үйл ажиллагааг жилээр төлөвлөж, тайлагнасан байх;</p> <p>б/ Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө нь удирдах дээд байгууллагын үйл ажиллагаатай уялдсан байх;</p> <p>в/ Үйл ажиллагааг төлөвлөх, тайлагнах журмыг баримталсан байх;</p>	<p>Байгууллагын үйл ажиллагааны улирал, хагас жил, жилийн эцсийн тайланг нэгтгэн боловсруулан удирдах байгууллагад илгээсэн. 2020 оны үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний биелэлтийг амжилттай дүгнүүлж ажилласан.</p>	Үйл ажиллагааны талаар явцын удирдах байгууллагыг хангаж мэдээллээр хангаж ажилласан байна.	Улирал бүр 3ТХ
1.4.	Мэдээллийн аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо ISO:27001 стандартын судалгаа хийж, бэлтгэл ажлыг ханган нэвтрүүлж эхлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Мэдээллийн аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо ISO:27001 стандартыг нэвтрүүлэхэд шаардлагатай журмуудыг шинэчлэх;</p> <p>б/ Мэдээллийн аюулгүй байдлыг удирдлагын тогтолцоо ISO:27001 стандартыг нэвтрүүлэхтэй холбогдуулан ажилтнуудыг мэргэшүүлэх;</p> <p>Хугацаа: Жилд</p>	<p>Монгол Улсын стандарт MNS ISO/IEC 27001:2009, MNS ISO/IEC 27001:2007 болон ҮДТ-ийн бусад дүрэм, зааврыг мөрдөн ажиллаж байна.</p>	Мэдээллийн аюулгүй байдлын удирдлагын тогтолцоо ISO:27001 стандартын шаардлагыг 80 хувийг хангасан сургалтад ажилтнуудыг хамруулсан байна.	1-4 улиралд МАБХ
1.5.	Мэдээллийн технологийн удирдлагын тогтолцоо	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Мэдээллийн технологийн үйл ажиллагаа явуулдаг байгууллагад зохицох "Togaf", "Cobit" стандартуудын судалгаа хийх;</p>	<p>Төвөөс үзүүлж буй үйлчилгээний дамжлагыг нэгдсэн байдлаар схемчлэн,</p>	Стандартыг туршилтаар нэвтрүүлсэн байна.	1-4 улиралд 3ТХ

<p>“COBIT5” стандартын судалгаа хийж, үйл ажиллагаанд нэвтрүүлж эхлэх</p>	<p>батлагдсан төсөв</p>	<p>б/ Үндэсний дата төвийн үйл ажиллагааны шат дамжлага, дэс дарааллын баримт бичгийг боловсруулах; в/ Төвийн үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг МУЗГ-ын 2011 оны 311 дугаар “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйл ажиллагаанд дотоод хяналт шалгалтыг зохион байгуулах нийтлэг журам”-ын дагуу зохион байгуулах</p>	<p>боловсруулалтын шатанд явагдаж байна.</p>				
<p>1.6.</p>	<p>Байгууллагын дүрэм, бүтэц зохион байгуулалтыг шинэчлэн боловсруулж, батлуулах арга хэмжээ авах</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Холбогдох хууль тогтоомжид тусгагдсан үүрэг чиглэл бүрэн тусгагдсан байх; б/ Удирдах дээд байгууллагын бодлого төлөвлөлтөд нийцсэн байх; б/ Өөрийн байгууллагын үйл ажиллагааг тасралтгүй хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай бүтцийг шинэчлэн зохион байгуулсан байх;</p>	<p>Холбогдох хуулиуд батлагдсан, удирдах дээд байгууллагын статус өөрчлөгдөх шийдвэр гарсан.</p>	<p>Өөрийн байгууллагын үйл ажиллагааг тасралтгүй хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай дүрэм, бүтэц зохион байгуулалтыг бий болгож ажилласан байна.</p>	<p>1-р улиралд</p>	<p>ЗТХ</p>
<p>1.7.</p>	<p>Нийтийн мэдээллийн тухай</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Холбогдох хууль тогтоомжид тусгагдсан үүрэг чиглэлийг үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлэх;</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Холбогдох хууль тогтоомжид тусгагдсан үүрэг чиглэлийг үйл ажиллагаанд хэрэгжүүлэх;</p>				

<p>хууль, Хувь хүний мэдээллийн тухай болон бусад хууль эрх зүйн баримт бичгийн хүрээнд үйл ажиллагааг зохион байгуулах, мөрдөж ажиллах</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>б/ Хуулийн хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр үйл ажиллагаанд өөрчлөлт шинэчлэлт хийж ажилласан байх; в/ Өөрийн байгууллагын үйл ажиллагааг тасралтгүй хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай шинэчлэлтийг зохион байгуулсан байх; в/ Холбогдох хуулийн хэрэгжилттэй холбогдуулан үйлчилгээний хүрээнд төрийн болон бусад байгууллагад зөвлөмж хүргүүлж ажилласан байх;</p>	<p>Төвийн үйл ажиллагаа, үйлчилгээтэй холбоотой шинэ хуулиуд батлагдсан.</p>	<p>Төвийн ажиллагаа, үйлчилгээний хүрээнд шинэчлэн батлагдсан, шинээр батлагдсан хуулиудын хэрэгжилтийг хангуулах чиглэлээр ажилласан байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p>	<p>ЗТХ</p>
<p>Төвийн хэмжээнд мөрдөгдөх шаардлагатай эрх зүйн баримт бичгийг боловсруулж батлуулах, зарим журам, заавар, зааварчилгааг нэгтгэх, сайжруулах</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тос: 1 Чанар: а/ Шинээр батлагдсан хууль, тогтоол, журамд нийцүүлэн дотоод журам шинэчлэн боловсруулсан байх; б/ Төвийн хэмжээнд мөрдөгдөж буй журам зааврыг нэгтгэж, сайжруулах, шинээр боловсруулсан байх; в/ "ХУР", "ДАН" системүүдийн үйлчилгээтэй холбоотой журмуудыг боловсруулсан байх, мөн Нөөц дата төвийн үйл ажиллагааг журмуудад нэмж тусгаж, шинэчлэх; г/ Үр дүнг үнэлэх, шилдэг ажилтанд тавигдах шаардлагыг тодорхойлж журмаар тодорхой болгосон байх;</p>	<p>Хөдөлмөрийн тухай шинэчилсэн найруулгад нийцүүлэн байгууллагын дотоод журам болон хөдөлмөрийн гэрээг шинэчлэх ажил хийгдэж байна. Үйл ажиллагаандаа 35 төрлийн журам, заавар мөрдөж ажиллаж байна.</p>	<p>Төвийн Хөдөлмөрийн тухай шинэчилсэн найруулгад нийцүүлэн Дотоод журам шинэчлэгдэж, мөн мөрдөгдөж буй дүрэм, журмуудын зохицуулалт, уялдаа холбоо сайжирч ойлгомжтой болсон байна.</p>	<p>1-р улиралд</p>	<p>ЗТХ</p>

	Төвийн нөөцийн бодлого” - ыг хэрэгжүүлэх, технологийн мэргэжилтний нөөцийг бэлтгэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	<p>Тос: 1</p> <p>Чанар: а/ Мэргэшлийн ангид суралцагч оюутны анкет бүртгэлтэй болсон байх;</p> <p>б/ Хүний нөөцийн идэвхжүүлэлтийн төлөвлөгөө гаргаж ажиллах;</p> <p>в/ Үйл ажиллагаа, хэлтэс, ажилтан хоорондын уялдаа холбоог сайжруулах судалгаа хийх, арга хэмжээ авч ажиллах;</p> <p>г/ Ажлын байр, ерөө танхимын зохистой орчныг бий болгох чиглэлийг баримталсан байх;</p> <p>д/ Төвийн нийт ажилтнуудын эрүүл мэндийг дэмжих арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх;</p>	<p>2021 оны 4 дүгээр улиралд идэвхжүүлэлтийн төлөвлөгөө гаргаж ажилласан. Байгууллагын соёл, ажилтны сэтгэл түвшнийг ханамжийн түүнээс тодорхойлох, үүнээс гарах үр дүнгээр ажилчдад чиглэсэн ажлуудыг хэрэгжүүлэх зорилгоор судалгааны асуула боловсруулж, тайлан дүгнэлтийг боловсруулсан.</p>	Төвийн ажиллагаа, төлөвлөлт сайжирч, ажилчдын сэтгэл ханамж дээшилсэн байна. Ажилтнуудын сонирхлыг харгалзан үзэж, баг болгон хувааж идэвхжүүлэлтэд хамруулж дэмжиж ажилласан байна.	1 -4 улиралд	ЗТХ
.1.9.	“Чадварлаг мэргэжилтэн” хөтөлбөр хэрэгжүүлэх замаар хүний нөөцийн	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	<p>Тос: 1</p> <p>Чанар: а/ Сургалтын нэгдсэн төлөвлөгөө гаргаж, Батлагдсан төсвийн хүрээнд хариуцан ажиллаж буй ажлын чиг үүргийн дагуу мэргэшүүлэхэд чиглэгдсэн байх;</p> <p>б/ Хүний нөөцийг хөгжүүлэх дотоод үйл ажиллагааны чиглэлээр сургалт, арга хэмжээ зохион байгуулах, байгууллагын ажлын зохион байгуулалт,</p>	<p>Мэргэжлийн 34 инженер техник үйлчилгээний ажилтнууд ажиллаж байна. Үүнээс 50%-нь олон улсад хүлээн зөвшөөрөгдсөн сургалтад хамрагдсан сертификаттай ажилтнууд байна.</p>	Байгууллагын мэдээллийн технологийн мэргэжилтнүүдийн 60 хувь нь мэргэшлийн сертификаттай, ажиллахад таатай нөхцөлийг бүрдүүлсэн байна.	1 -4 улиралд	ЗТХ
.1.10.							

	<p>тогтвортой байдлыг хангах</p>		<p>удирдахуйн чиглэлээр сургалт авах; в/ Хүний нөөцийг сэлгэн ажиллуулах, зайнаас ажиллах, ажилтнуудын хөрвөх чадварыг нэмэгдүүлэхэд чиглэсэн байх;</p>	<p>Дотоод сургалтын төлөвлөгөөнд тусгагдаж нийт 18 төрлийн сэдвээр мэдээлэл өгсөн байна.</p>	<p>Нийт 30 сургалт зохион байгуулна.</p>	
<p>1.11.</p>	<p>Төрийн худалдан авах ажиллагааны цахим системд төвийн худалдан авах үйл ажиллагааг зохион байгуулах, ил тод нээлттэй байдлаар журмын дагуу явуулсан байх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Хуулийн дагуу 2022 оны худалдан авах үйл ажиллагааг зохион байгуулсан байх; б/ Үнэн зөв, ил тод байдлаар мэдээлсэн байх; в/ Хуулийн дагуу төлөвлөсөн хугацаанд багтаан 2023 оны төвийн үйл ажиллагааны нийт төсвийг хамруулсан төлөвлөгөө боловсруулсан байх; г/ Холбогдох байгууллагуудад худалдан авах ажиллагааны тайлан, төлөвлөгөөг хүргүүлэн ажилласан байх;</p>	<p>2021 оны худалдан авах ажиллагааг журмын дагуу зохион байгуулав. 2022 оны төсөв, хөрөнгө оруулалтын саналыг удирдах дээд байгууллагад хүргүүлсэн.</p>	<p>Худалдан авалтыг холбогдох дүрэм, журмын дагуу зохион байгуулж, тайлагнасан байна. Тус төвд хэрэгжүүлэх шаардлагатай байгаа бараа, ажил, үйлчилгээний талаарх мэдээллээр удирдах дээд байгууллагыг ханган ажилласан байна.</p>	<p>1 -4 улиралд ЗТХ</p>
<p>1.12.</p>	<p>Төвийн санхүүгийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж, жилийн тайлан балансыг гаргаж холбогдох байгууллагад хүргүүлэх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Нягтлан бодох бүртгэлийн холбогдох стандартуудыг баримтлан хуулийн хугацаанд гүйцэтгэсэн байх; б/ Шилэн дансны тухай хуулийг мөрдөж ажилласан байх; в/ Аудитын байгууллагыг шаардлагатай мэдээллээр хангаж ажилласан байх;</p>	<p>Байгууллагын 2021 оны санхүүгийн үйл ажиллагаа хуулийн зорилго хүрээнд 2021 оны баримтыг журмын дагуу бүрдүүлж ажилласан. Санхүүгийн үйл ажиллагааны 2020 оны дүгнэлтийг гаргуулсан байна.</p>	<p>Төвийн 2022 оны санхүүгийн үйл ажиллагааны талаарх үнэн, бодит мэдээллээр холбогдох байгууллагуудыг ханган ажилласан байна.</p>	<p>1 -4 улиралд ЗТХ</p>

			г/ Эд хөрөнгийн тооллогыг хагас жил тутамд гүйцэтгэх;			
--	--	--	---	--	--	--

оррилт 2. Хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх;

2.1.	Төвийн гадаад мэдээ, мэдээлэл, сурталчилгааны бодлогыг тогтмол хэрэгжүүлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Нийтийг хамарсан арга хэмжээнүүдийг зохион байгуулсан байх; б/ Сурталчилгааны олон талт сувгуудыг ашигласан байх; в/ Байгууллагын үйл ажиллагаа, бүтээгдэхүүн үйлчилгээг олон нийтэд таниулах арга хэмжээ авах;	Тус төвөөс олон нийтэд чиглэсэн Нөөц дата төвийн төслийн танилцуулга, Ухаалаг засаг төслийн хүрээнд хэрэгжсэн дэд төслүүдийн танилцуулга тус тус хийж ажилласан.	Төвийн ажиллагааг үйл олон нийтэд таниулан, сурталчилсан байна.	1 -4 улиралд	ЗТХ
2.2.	Гадаад хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх, өргөжүүлэх, хэрэгжилтэд хяналт тавих	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ 2 -оос доошгүй байгууллагатай хамтран ажилласан байх; б/ Олон улсад зохион байгуулагдах салбарын 2 -оос доошгүй арга хэмжээнд оролцсон байх; в/ Төрийн байгууллага болон дотоод, гадаадын компанийн аюулгүй байдлын багтай хамтарч, халдлагын мэдээлэл авах, илгээх, шинжлүүлэх зэрэг харилцан туршлага солилцох, хамтран ажиллах;	Олон улсад болох арга хэмжээнд оролцох саналыг бэлтгэсэн ба 2021 онд Дэлхийн банк болон Fibo Cloud компанитай хамтран ажиллахаар тохиролцсон. "Мон пасса" ХХК -ийн хэрэглэгчийн программ цоорхойтой, халдлагад өртсөн тухай болон төвийн зүгээс авсан арга хэмжээ, тус халдлагын талаарх танилцуулгыг бэлтгэн удирдлагад танилцуулсан.	Хамтын ажиллагааг тогтмол хөгжүүлэн тухайлсан арга хэмжээнүүдийн хөтөлбөрийн дагуу оролцож, туршлага судалж, холбогдох арга хэмжээг нэвтрүүлсэн байна.	1 -4 улиралд	ЗТХ, МАБХ

2.4.	<p>“Админ-2022” төрийн байгууллагуудыг хамруулсан сургалт, арга хэмжээ, “govSec-2022” мэдээллийн аюулгүй байдлын сургалт арга хэмжээг холбогдох байгууллагуудтай хамтран зохион байгуулах, тэдгээрт оролцох</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ олон нийтэд таниулсан байх; б/ Салбарын ойн арга хэмжээнд оролцсон байх; в/ Админ-2022 өдөрлөг/сургалт, govSec-2022 арга хэмжээ болон холбогдох бусад арга хэмжээнүүдийг хамтран зохион байгуулсан байх; г/ Төрийн байгууллагуудыг хамруулсан байх;</p>	<p>Харилцаа Мэдээллийн технологийн газрын хүсэлтийн дагуу “ICT EXPO” арга хэмжээний “Цахим үндэстэн” хэлэлцүүлгийн танилцуулга, бүртгэлийн систем, талбай захиалгын системийг хөгжүүлсэн.</p>	<p>Төрийн салбарын байгууллагуудын хүрээнд мэдээллийн технологи, аюулгүй байдлын талаарх нэгдмэл ойлголт, манлайллыг бий болгосон байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p>	<p>ЗТХ, МАБХ, СНХ</p>
2.5.	<p>Удирдах шатны байгууллагуудаас байгуулагдаж буй ажлын хэсгүүдэд хамрагдах хэлбэрээр хамтран ажиллах</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: Ажлын хэсгийн хурлуудад оролцож байгууллагын санал, дүгнэлтийг хүргүүлж ажилласан байх;</p>	<p>2021 онд Удирдах байгууллагын 16 үндсэн болон дэд ажлын хэсэгт орж ажилласан.</p>	<p>Холбогдох ажлын хэсгүүдэд хамрагдан байгууллагын зүгээс шаардлагатай дэмжлэг үзүүлсэн байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p>	<p>ЗТХ, МАБХ, МТХХ, СНХ, ТАУХ, НТХ</p>
2.6.	<p>Салбарын хэмжээнд боловсруулагдаж буй хууль, эрх зүй, бодлогын баримт бичиг, стандартуудад санал өгөх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Ирүүлсэн албан тоотын хүрээнд өөрийн байгууллагын саналыг хүргүүлсэн байх; б/ Салбарын хэмжээнд боловсруулагдах хууль, эрх зүйн баримт бичгийн төслүүдэд санал өгсөн байх;</p>	<p>Харилцаа холбооны зохицуулах хорооноос ирүүлсэн “Домэйн нэрийг бүртгэх, ашиглах журам”-ын төсөл, төрийн байгууллагуудын серверийн өрөөнд тавигдах нийтлэг стандартын төсөлд тус тус саналыг боловсруулж хүргүүлсэн.</p>	<p>Салбарын хэмжээнд боловсруулагдаж буй хууль, эрх зүй, бодлогын баримт бичигт байгууллагын санал, дүгнэлтийг хүргүүлсэн байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p>	<p>ЗТХ</p>

<p>2.7.</p> <p>Төрийн байгууллагуудад үйл ажиллагаа, үйлчилгээг цахимжуулахад дэмжлэг үзүүлэх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Тухайн байгууллагын үйл ажиллагааг хөнгөвчилж, зардлыг бууруулахад чиглэгдсэн байх;</p> <p>б/ Өөрийн байгууллагын чиг үүргийн хүрээнд ажилласан байх;</p> <p>в/ 2-оос доошгүй байгууллагатай хамтран ажилласан байх;</p>	<p>2021 онд дэмжлэг үзүүлсэн системүүд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - erass.gov.mn - mongolia.gov.mn - digitalnation.gov.mn - qr.119.mn - qrcheckguide.moh.gov.mn - dashboard.cita.gov.mn - register.cita.gov.mn - cybersecurity.cita.gov.mn - Survey.isd.gov.mn 	<p>Төрийн байгууллагуудад үйл ажиллагааг хөнгөвчилж үйлчилгээг цахимжуулахад дэмжлэг үзүүлж ажилласан байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p> <p>МТХХ, СНХ</p>
---	---	---	--	--	--

рирт 3. Дэд бүтцийн хэвийн ажиллагааг хангах;

<p>3.1.</p> <p>Төвийн цахилгаан хангамжийн техник төхөөрөмж, холболтуудыг шинэчлэх, сайжруулах</p>	<p>Гаднын зээл тусламжаар</p>	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Цахилгаан хангамжийн найдвартай ажиллагаа хангагдсан байх;</p> <p>б/ Хөдөлмөрийн аюулгүй байдлыг ханган ажилласан байх;</p> <p>в/ Нөөц өрөөний "UPS" төхөөрөмжийг шинэчлэх суурилуулах;</p>	<p>Цахилгаан хангамжийн өндөр хүчдэлийн үндсэн кабелийн оруулгад КСО-386 ячийгийг суурилуулж, гүйдлийн трансформаторын баталгаажилтыг 2021 онд гүйцэтгэж цахилгаан хангамжийн найдвартай ажиллагааг хангасан.</p>	<p>Цахилгаан хангамжийн найдвартай ажиллах боломжийг бүрдүүлсэн байна.</p>	<p>2-р улиралд</p> <p>ТАҮХ, НТХ</p>
<p>3.3.</p> <p>Төвийн нөөц дата төвийн хүчин</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын</p>	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Нөөц төвийн хадгалах төхөөрөмжийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлж хадгалах тогтмол төхөөрөмжийн түвшинд хуулбарлах шийдлийг судлах;</p>	<p>Үндсэн төвийн хадгалах төхөөрөмжүүд дахь мэдээллийг нөөц төвд байршуулах, гамшиг</p>	<p>Төрийн байгууллагуудын домэйн нэрийн удирдлагын сервер төхөөрөмжийг үндсэн</p>	<p>1 -4 улиралд</p> <p>НТХ, СНХ</p>

	<p>чадлыг нэмэгдүүлэх</p>	<p>батлагдсан төсөв</p>	<p>б/ "Хадгалах төхөөрөмжийн түвшинд "replication" хийх шийдлийг судлан турших; в/ Нөөцлөлт хийхэд шаардлагатай сүлжээний холболт, дэд бүтцийг сайжруулалт хийх; г/ Төрийн байгууллагын DNS server appliance байршуулах;</p>	<p>ослын үед бүрэн шилжин ажиллах боломж бүрдэнэ.</p>	<p>болон нөөц төвд хосолмол байдлаар байршуулж хэвийн найдвартай ажиллагааг хангана.</p>	
<p>3.4.</p>	<p>Төвийн бүтцийн ашиглалтыг сайжруулах</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Төвийн дэд бүтцэд байршин ажиллаж буй төхөөрөмжүүдийн зохистой ашиглалтад хяналт тавих; б/ Дэд бүтцийн системийн үзлэг, үйлчилгээний хуваарийг гаргаж мөрдүүлсэн байх; в/ Дэд бүтцийн системийн ашиглалтыг сайжруулах арга хэмжээг судалгааны үндсэн дээр авч хэрэгжүүлэх, үр ашиггүй ажиллаж буй төхөөрөмжүүдийг тодорхойлж гаргах;</p>	<p>Тус төвд ажиллаж цахилгаан хангамжийн систем болон зохих техникийн үзлэг, шалгалтыг 7 хоногт 2 удаа гүйцэтгэж техник ашиглалтын паспорт, техникийн үзлэгийн дэвтэрт бүртгэн ажиллаж байна.</p>	<p>Дэд бүтцийн систем, сервер төхөөрөмжүүдийн хэвийн ажиллагаа хангаж шаардлагатай тоног төхөөрөмжүүдийн нөөцийг бэлтгэсэн байна. Эрчим хүчний зарцуулалтад хяналт тавьж зохицуулалт хийнэ.</p>	<p>1 -4 улиралд ТАУХ, НТХ</p>
<p>3.5.</p>	<p>Төвийн барилга байгууламж, дэд бүтцийн өрөө бүтцийн урсгал танхимын засварын ажлыг гүйцэтгэх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/Батлагдсан төсвийн хүрээнд үндсэн болон нөөц дата төвийн урсгал засварын ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан хэрэгжүүлсэн байх; б/ Барилгын зүүн дээврийн засварыг хийж гүйцэтгэх;</p>	<p>Тус төвийн өрөө тасалгаанд шаардлагатай урсгал засварыг цаг тухай бүрд хийж, гадна талбайн тохижилтыг сайжруулж гүйцэтгэсэн байна.</p>	<p>Барилга байгууламж, дэд бүтцийн өрөө танхимын хэвийн ажиллагаа хангагдсан байна.</p>	<p>2,3-р улиралд ТАУХ, НТХ</p>

				в/ Хөйд худагт ажил үйлчилгээ хийх боломжтой ажлын байрыг бий болгож, ашиглалтад оруулах; в/ Үндсэн болон нөөц дата төвийн тохижилтыг хийж гүйцэтгэх;				
3.6.	Төвийн цэвэр усны инженерчлэлийн шугам сүлжээнд холбогдох	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Стандартын шаардлага хангасан тоног төхөөрөмж суурилагдсан байх; б/ Төвийн цэвэр усны шугам сүлжээнд холбогдож байгууллагыг цэвэр усаар хангасан байх;	2021 онд тус төвийн цэвэр усны инженерийн шугам сүлжээ татах ажлыг эхлүүлсэн бөгөөд холболт хийгдээгүй байна.	Байгууллагыг төвийн цэвэр усны инженерчлэлийн шугам сүлжээнд холбогдож цэвэр усаар хангасан байна.	2-р улиралд	ТАҮХ	

рилт 4. Систем, сүлжээний хэвийн ажиллагааг хангах;

4.1.	Төвийн систем, сүлжээний хэвийн ажиллагааг хангах, үйл ажиллагаа, үйлчилгээнд ашиглагдаж буй сервер тоног төхөөрөмж, системийн үйлчилгээг тогтмол гүйцэтгэх, ашиглалтыг сайжруулах арга хэмжээг хэрэгжүүлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Сервер тоног төхөөрөмж, системийн тасралтгүй найдвартай ажиллагааг хангасан байх, хувилбаруудыг шинэчилсэн байх; б/ Хяналт мониторингийн шинэ төрлийн систем судалж, 2 -оос доошгүй системийн хөгжүүлэлт хийж ажиллагаанд оруулсан байх; в/ Лог бүртгэлийн нэгдсэн системийг шинэчлэн, дахин тохируулсан байх; г/ "Fitwave" шинэчлэл хийгдсэн байх;	Сервер, систем, тоног төхөөрөмжүүдийн хэвийн үйл ажиллагааг мониторингийн нэгдсэн систем, лог бүртгэлийн нэгдсэн системээр дамжуулан тогтмол хянах, системийг тохируулан ашиглаж байна. Системийн шинэчлэлт сайжруулалтыг тухай бүр хийн ажиллаж байна.	Үндэсний дата төвийн хуучин хяналтын программыг шинэчлэн сайжруулж өргөн хэмжээнд хэрэглэх боломж бүхий цогц программыг хөгжүүлсэн байна.	1 -4 улиралд	МАБХ, МТХХ, ТАҮХ	
------	---	--	--	---	---	--------------	------------------------	--

4.2.	Төвийн интернэтийн гарц, үндсэн хоорондын холболтыг сайжруулах боломжийг бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Д/ Байгууллагын телефон утасны "Call center" үйлчилгээг сайжруулах; Тоо: 1 Чанар: а/ Интернэтийн гарцыг 2 болон түүнээс дээш болгох боломжийг судалсан байх; б/ Үндсэн төвтэй бие даасан шилэн кабелийн короор холбогдох талаар судалсан байх; в/ Нөөц төв рүү шилжин ажиллах системийн жагсаалтыг тухай бүр шинэчилж, тохируулах; г/ Бэлэн байдлын туршилт хийх төлөвлөгөөг боловсруулж, туршилт хийсэн байх;	Үндсэн төвтэй холбогдож төрийн байгууллагуудын мэдээллийн санг тогтмол нөөцлөн ажиллах боломжгүй, интернэт гарцын хувьд дан байдлаар ажиллаж байна.	Гамшиг ослын үед нөөц төвд шилжин ажиллах чухал системүүдийн жагсаалтыг тогтмол шинэчлэн, жагсаалтын дагуу холбогдох системийн тохиргоог хийж тасалдалгүй ажиллах нөхцөл хангагдсан байна. Нөөц төвийн холболт, системийн ажиллагааг тогтмол турших төлөвлөгөөний дагуу туршилт хийсэн байна.	МАБХ, СНХ, НТХ	
4.3.	Төрийн байгууллагын цахим шуудангийн системийн ажиллагааг сайжруулах	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Системийн найдвартай ажиллагааг сайжруулах ачааллыг тэнцвэржүүлэх шинэ шийдлийг туршиж танилцуулах б/ Одоогийн системийн хэрэглэгчдийг шинэчилсэн системд шат дараатайгаар бүрэн шилжүүлэх	Төрийн байгууллагуудын цахим шуудангийн системийн мэдээллийн аюулгүй байдлыг сайжруулах үүднээс сүлжээг тусгаарлах ажлын төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулж төлөвлөгөөний дагуу гүйцэтгэсэн.	Төрийн байгууллагын цахим шуудангийн системийн найдвартай ажиллагаа сайжирч, доголдолгүй ажиллах орчин бүрдсэн байна. Төрийн цахим шуудангийн системийг ачаалал тэнцвэржүүлэх кластер зохион байгуулалттайгаар шинэчилж,	СНХ	1 -4 улиралд

4.4.	Байгууллагын мэдээллийн технологийн программ хангамжуудын лицензийг сунгуулах	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Лицензийн хүчин төгөлдөр байх хугацааг дуусахаас өмнө сунгуулсан байх; б/ Лицензгүй программ хангамжийг төсвийн хүрээнд лицензжүүлэх чиглэлийг баримталсан байх; в/ Батлагдсан төсвийн хүрээнд хэрэгжүүлсэн байх;	2021 оны батлагдсан төсвийн дагуу холбогдох худалдан авалтуудыг цаг тухай бүрд зохион байгуулж 5 төрлийн лиценз сунгасан.	Лицензтэй программ хангамж ашигладаг системүүд лицензийн асуудлаас шалтгаалан тасалдаагүй байна.	1 -4 улиралд	МАБХ, СНХ
4.5.	Төвийн хэмжээнд нөөцлөлтийг холбогдох журмын хүрээнд бүрэн гүйцэтгэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Нөөцлөлтийг хуваарийн дагуу хийж гүйцэтгэсэн байх;	Төрийн үүлэн тооцооллын сервер дээр байршдаг зохиомол серверүүдээс "Veem" программ хангамжаар 2021 онд давхардсан тоогоор нийтдээ 927 ширхэг серверийг нөөцлөн авсан.	Үйлчилгээний нөөцлөлтийг хийснээр шаардлагатай үед сэргээх боломж бүрдсэн байна.	1 -4 улиралд	СНХ
4.6.	Үндэсний төвийн чадлыг нэмэгдүүлэх, өргөтгөхөд чиглэсэн төслүүдийг хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх, холбогдох	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Төвийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, өргөтгөх талаар удирдах дээд байгууллагад санал хүргүүлсэн байх; б/ Төрийн байгууллагуудын цахим шуудангийн системийг сайжруулах төслийн хүрээнд ажилласан байх;	Үндэсний дата төвийн TIER 4 түвшинг хангах төсөл Үндэсний цахим шуудангийн системийг ашиглалтад оруулах төсөл Төрийн байгууллагын цахим шуудангийн системийг сайжруулах төсөл Иргэдэд үйлчлэх "Ухаалаг" машин	Үндэсний дата төвийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх, өргөтгөх чиглэлээр холбогдох байгууллагад үзүүлж, дэмжлэг	1 -4 улиралд	ЗТХ, МАБХ, МТХХ, СНХ,

	байгууллагатай хамтран ажиллах		в/ Бусад төслүүдийг төслийн саналын баримт бичиг боловсруулж, дэмжлэг үзүүлж ажилласан байх;	шаардлагатай хэрэгжүүлэхэд төслийн саналын баримт бичиг боловсруулж, дэмжлэг үзүүлж ажилласан байх;	ашиглалтад оруулах төсөл МИХХ -ын төхөөрөмжийг шинэчлэн сайжруулах төсөл Нөөц дата төвийн нөөц өрөө ашиглалтад оруулах төслийн саналын баримт бичиг боловсруулж хүргүүлсэн.	хамтран ажилласан байна.		ТАУХ, НТХ
4.7.	Төрийн зохиомол серверийн дэд бүтцийг өргөтгөх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Төрийн зохиомол серверийн HCI дэд бүтцэд тулгуурлан "Vmware Cloud Foundation"- шийдлийг хэрэгжүүлэх; б/ "VxFlex" төхөөрөмжийг "Vmware NSX" технологийг ашиглан суурилуулж, бүрэн ажиллагаанд оруулан, систем сүлжээний аюулгүй байдлыг сайжруулсан байх;	Төрийн зохиомол серверийн дэд бүтцийг өргөтгөх ажлын хүрээнд тоног төхөөрөмжийг худалдан авч, хүчин чадлыг нэмэгдүүлж уг төхөөрөмжүүдийн цахилгаан хангамжийн холболтуудыг хийж гүйцэтгэсэн.	Төрийн зохиомол серверийн дэд бүтцэд "hybrid cloud" шийдлийг хэрэгжүүлж "ХУР", "e-Mongolia" системүүдийн найдвартай, уян хатан ажиллагааг хангах нөхцөл бүрдсэн байна.		1 -4 улиралд	СНХ, МАБХ, ТАУХ

РИЛГО 2. ТӨРИЙН МЭДЭЭЛЛИЙН САНГ БАЙРШУУЛАХ, НЭГТГЭХ, ХАДГАЛАХ

рилт 1. Төрийн нэгдсэн мэдээллийн сангийн хууль эрх зүйн орчныг шинэчлэх, таатай нөхцөл бүрдүүлэхэд өөрийн байгууллагын гэс шаардлагатай судалгаа шинжилгээ хийж, төсөл, санал боловсруулах;

1.1.	Төрийн байгууллагуудын мэдээллийн санг байршуулах "Exadata"	Гаднын зээл тусламжаар	Тоо: 1 Чанар: а/ Төрийн байгууллагуудын суурь мэдээллийн сангуудыг "Exadata X8-M2" төхөөрөмжид шилжүүлэх б/ Системд байршсан хуулбар мэдээллийн сангуудын шинэчлэл	Төрийн байгууллагын мэдээллийн сан байршуулах "Exadata"	Төрийн байгууллагуудын суурь мэдээллийн сангуудыг "Exadata X8-M2" шинэ төхөөрөмжид шилжүүлэн байршуулна. Нөөц			
------	---	------------------------	--	---	---	--	--	--

системийн найдвартай ажиллагааг хангаж ажиллах	хийдэг "Oracle Goldengate", "Dataguard" програмд доголдол үүсэхээс урьдчилан сэргийлж, найдвартай ажиллагааг хангах; в/ Мэдээллийн сангийн нөөцлөлтийг автоматжуулах, Нөөц төвд мэдээллийн сангийн "Physical Standby" түвшний нөөцийг бий болгох.	төхөөрөмжийг шинэчлэх шийдвэр төхөөрөмжийг авч суурилуулсан.	дата төвд мэдээллийн сангуудын "Physical Standby" түвшний нөөцийг бий болгож ХҮР, e-Mongolia системүүдийн тасралтгүй ажиллагааг ханган ажиллана.	суурь суурь	1 -4 улиралд	СНХ
--	---	--	--	-------------	--------------	-----

рилт 2. Төрийн байгууллагуудын мэдээллийн санг нэгтгэх, мэдээллээр хангах үйлчилгээ үзүүлэх;

2.1.	Төрийн байгууллагуудын мэдээллийн сангийн тасралтгүй ажиллагааг хангах	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Төвийн "Oracle Exadata" Мэдээллийн сан дээр байршиж буй төрийн байгууллагуудын мэдээллийн сангийн хэвийн найдвартай ажиллагааг ханган ажилласан байх б/ Суурь мэдээллийн сангуудын хуулбар баазын ажиллагааг сайжруулах	"E-Mongolia", "ХҮР" системүүдийн суурь мэдээллийн сан бүхий зорилтот төрийн байгууллагуудын мэдээллийн санг байршуулж, төрийн мэдээллийн нэгдсэн сан бий болгох зорилтыг дэмжиж ажилласан.	Е-Mongolia, ХҮР системүүдийн суурь мэдээллийн сангуудын хэвийн найдвартай ажиллагааг ханган, төрийн мэдээлэл солилцоог хөгжүүлэх зорилтыг дэмжиж ажилласан байна.	1 -4 улиралд	СНХ
------	--	--	--	--	---	--------------	-----

РИРЛИГО 3. МЭДЭЭЛЛИЙН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫГ ХАНГАХ

рилт 1. Систем, сүлжээ болон орчны аюулгүй байдлыг хангах;

1.1.1.	Төвийн систем түүний мэдээллийн сүлжээ, болон	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ 2 -оос доошгүй төрлийн техник, технологийг судалсан байх;	"Vmware Site recovery manager" судлан аймаг дахь нөөц төвтэй холбогдох шийдлийг боловсруулж, туршилтын ажлыг хийж гүйцэтгэсэн. "Үндэсний	Төвийн систем тэдгээрийн байдлыг хэрэгцээт үйлчилгээний чанарыг сүлжээ, болон аюулгүй байдал, хэрэгцээт ажиллагаа, үйлчилгээний чанарыг	1 -4 улиралд	МАБХ
--------	---	--	---	--	---	--------------	------

<p>аюулгүй байдлыг сайжруулах шинэ техник, технологийн талаар судалгаа хийх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>б/ Судалгааны дүгнэлтэд тусгасан арга хэмжээг авч хэрэгжүүлсэн байх; в/ Public cloud, Microservice технологиудыг судалсан байх г/ Олон Улсад үйл ажиллагаа явуулж буй нөөц төвүүдийн талаарх судалгаа хийсэн байх;</p>	<p>дата төв" УТҮГ –ын утасны төвийн сүлжээ, системийн шийдэл болон ажиллах гарын авлага, танилцуулгыг бэлтгэн удирдлагад танилцуулсан.</p>	<p>сайжруулахад шаардлагатай технологийн судалгаа, туршилт хийсэн байна.</p>
<p>Төвийн ажиллагааг тасралтгүй, хэвийн явуулах ажиллагааны туршилтыг тогтмол зохион байгуулах</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Илэрсэн зөрчил, дутагдал, эрсдэлийг арилгасан байх; б/ Нийт 2-оос доошгүй удаагийн туршилтыг гүйцэтгэсэн байх; в/ Төвийн системүүдэд стресс тест болон найдвартай ажиллагааны туршилт хийх төлөвлөгөө гаргасан байх; г/ Дэд бүтцийн техник төхөөрөмжүүдийн ашиглалтын туршилтыг гүйцэтгэсэн байх;</p>	<p>Тус төвийн систем, сүлжээ, дэд бүтцийн тоног төхөөрөмжид шаардлагатай ачааллыг зохиомлоор өгч туршин хэвийн үйл ажиллагаа явуулах нөхцөл бололцоогоор ханган ажилласан.</p>	<p>Төвийн ажиллагааны хэвийн, үйл тасалдалгүй ажиллагааг хангасан байна.</p>
<p>Төвд төрийн байрлах байгууллагуудын системд мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэлийн үнэлгээ хийх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Тус төвд байрлах төрийн байгууллагуудын систем, цахим хуудсанд мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэлийн үнэлгээг тогтмол хийж гүйцэтгэх үйлчилгээг үзүүлж хамтран ажиллах б/ Төрийн байгууллагуудтай хамтран ажиллах</p>	<p>Төрийн үйлчилгээний нэгдсэн "E-Mongolia.mn" портал системд ашиглагдаж буй веб системүүдийн эмзэг байдлын тайланг Тагнуулын ерөнхий газрын Мэдээллийн аюулгүй байдлын газарт хүргүүлж ажилласан.</p>	<p>Төрийн байгууллагуудад мэдээллийн аюулгүй байдлын эрсдэлийн үнэлгээ хийж, холбогдох зөвлөмжийг хүргүүлж, цоорхойг арилган хэвийн үйл ажиллагааг ханган ажилласан байна.</p>

ррилт 2. Төрийн мэдээллийн сангийн аюулгүй байдлыг хангах;

2.1.	<p>Нийтийн түлхүүрийн дэд бүтцийг болгоход дэмжлэг үзүүлэх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Нийтийн түлхүүрийн дэд бүтцийн тоног төхөөрөмж, системийн хэвийн ажиллагааг ханган ажиллах; б/ Шаардлагатай сертификат, хүчингүй гэрчилгээний жагсаалтыг цаг тухай бүрд сунгах ажлыг холбогдох байгууллагуудын төлөөлөлтэй хамтран зохион байгуулах; в/ Нийтийн түлхүүрийн дэд бүтцийг шинэчлэхэд холбогдох байгууллагуудтай зөвшилцөн хамтран ажиллах;</p>	<p>2021 онд 112 гэрээ байгуулж, шинээр олголт хийсэн 287 байгууллагын 1031, нийт 779 байгууллагын 3307 албан хаагчдын хүсэлтийг хүлээн авч шийдвэрлэж ажилласан.</p>	<p>Нийтийн түлхүүрийн дэд бүтэц шинэчлэгдэхэд холбогдох саналаа хүргүүлсэн байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p> <p>МАБХ, МТХХ</p>
2.2.	<p>Төрийн байгууллагуудын мэдээллийн сан, цахим шуудангийн системийн аюулгүй байдлыг дээшлүүлэх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Төрийн байгууллагуудын шуудангийн нууцлалт дээр МҮА баталгаажуулалтыг нэвтрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлсэн байх; б/ Цахим шуудангийн хамгаалалтын фаерволл дээр илэрсэн вирус, спамуудад дүн шинжилгээ хийж, хаах болон бусад холбогдох арга хэмжээг авч ажиллах; в/ Төрийн байгууллагуудын мэдээллийн сан, сүлжээний аюулгүй байдлыг олон улсын стандартад нийцүүлэх.</p>	<p>Төрийн байгууллагуудын цахим шуудангийн веб сайтыг хуулбарлан хуурамчаар нууц үг цуглуулж байсан фишинг төрлийн халдлагыг илрүүлэн төрийн байгууллагуудын админуудад сэрэмжлүүлэх тухай цахим шуудан явуулсан.</p>	<p>ТНС, Төрийн клауд бүсэд замчлалаар дамжиж буй байгууллагуудын 70-аас доошгүй хувь нь шилжсэн байна. Төрийн байгууллагуудын цахим шуудангийн системд МҮА баталгаажуулалтыг нэвтрүүлсэн байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p> <p>МАБХ</p>

2.3.	Төрийн байгууллагуудын цахим хуудасны системийн аюулгүй байдлыг дээшлүүлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	г/ ТНС, Төрийн клаудын бүсэд буруу замчлалтай байгаа байгууллагуудыг шилжүүлэх; Тоо:1 Чанар: а/ Цахим хуудасны хамгаалалтын төхөөрөмжийг суурилуулах, холбогдох тохиргоог хийж, бүрэн гүйцэт ажиллагаанд оруулах;	Мэдээллийн сан, цахим шуудангийн системийн аюулгүй байдлыг хангах программ хангамжийн лиценз сунгуулах талаар хүсэлт өгсөн.	Төрийн байгууллагуудын цахим хуудаснуудын 50 хувиас доошгүй нь хамгаалалтын ард орсон байна.	2-р улиралд	МАБХ
2.4.	Төрийн мэдээлэл солилцооны системийн аюулгүй байдлыг сайжруулах	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ "ХУР" төрийн мэдээлэл солилцооны системд холбогдсон байгууллагуудад гэрээний дагуу шалгалт хийсэн байх; б/ "ДАН" системээс мэдээлэл дуудах олон тооны "Redirect URI" өгсөн байгууллагуудад шалгалт хийж, холбогдох дүрэм журмыг тодорхой болгох; в/ Системд холбогдсон арилжааны банкуудыг Монгол банкны сүлжээгээр дамжуулан холбох ажлыг хийж гүйцэтгэх; г/ "ХУР" төрийн мэдээлэл солилцооны системийн VPN сүлжээний шийдлийг шинэчлэн, тохируулах;	"ХУР" төрийн мэдээлэл солилцооны системүүдийн аюулгүй байдлыг хангах үүднээс системийн админ эрхийг төвийн хандалтын удирдлагын системд холбох ажил хийгдсэн. "ХУР" төрийн мэдээлэл солилцооны системд хийгдсэн мэдээллийн аюулгүй байдлын шалгалтын дүнд илэрсэн эмзэг байдлуудыг засварлаж ажилласан.	"ХУР" төрийн мэдээлэл солилцооны системд холбогдож буй байгууллагуудын 90-ээс доошгүй хувь нь шинэ VPN серверт холбогдсон, арилжааны банкуудын 90 хувиас доошгүй нь шилжсэн, холбогдсон байгууллагуудаас түүврийн аргаар 8-аас доошгүй байгууллагад шалгалт хийсэн байна.	1 -4 улиралд	МАБХ, МТХХ

рилт 3. Халдлагад хариу үйлдэл үзүүлэх, мэдээллийн аюулгүй байдлын зөвлөгөө өгөх;

3.1.				Төвийн мониторингийн системд холбоогүй систем, сервер сүлжээний			
------	--	--	--	---	--	--	--

Төвийн үйлчилгээний найдвартай, тасралтгүй байдлыг хянах, мэдээлэх ажиллагааг сайжруулах	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тос: 1 Чанар: а/ Мониторингийн нэгдсэн систем, түүнд нэмэлт модулуудыг хөгжүүлсэн байх; б/ Төвийн хэмжээнд хянах, мэдээлэх шаардлага бүхий системүүдийг бүрэн хамруулсан байх; в/ ХУР, E-Mongolia, ТУЦ машины системийн ажиллагааг хяналтын системд бүрэн оруулсан байх;	төхөөрөмжийн бүртгэлийг гаргаж холбогдоогүй системүүдийг холбох, хяналтыг хийх ажлыг гүйцэтгэсэн бөгөөд сервер, сүлжээний төхөөрөмжийн хяналтын систем дээр 157 систем, 2144 төхөөрөмжийн үйлчилгээг хянаж байна.	Мониторинг хийхэд хүртээмжтэй, бүх систем, сүлжээг хянах боломж бүхий мониторингийн нэгдсэн системд нэмэлтээр 5-аас доошгүй модулуудыг хөгжүүлсэн байна.	МАБХ, МТХХ, НТХ
3.2.	Мэдээллийн аюулгүй байдлын зөрчлийн илрүүлэлт, шийдвэрлэлтийг сайжруулах	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Сэжигтэй хандалтууд хийгдэж хаагдаж байгаа байгууллагуудын жагсаалтыг гарган төвийн "firewall" дээр хаагдаж байгаа, мөн аюулгүй байдлын арга хэмжээ авч ажиллах шаардлагатай байгаа талаар албан бичиг явуулсан.	Урт хугацааны лог хадгалах систем хөгжүүлэн ашиглалтад нэвтрүүлсэн байна.	МАБХ, МТХХ

ЭРИЛГО 4. МЭДЭЭЛЛИЙН ТЕХНОЛОГИД СУУРИЛСАН ҮЙЛЧИЛГЭЭ ҮЗҮЛЭХ ЗАМААР ЦАХИМ ЗАСАГЛАЛЫГ ХӨГЖҮҮЛЭХ

Төрлөлт 1. Төрийн мэдээлэл солилцооны үйлчилгээ үзүүлэх;

4.1.1.	"Хур" Төрийн мэдээлэл солилцооны систем, нэвтрэлтийн	Төрийн мэдээлэл солилцооны системд нийт 284 хувийн болон	Төр болон хувийн хэвшлийн байгууллагуудаас	
--------	--	--	--	--

<p>нэгдсэн системээр дамжуулан төрийн болон хувийн байгууллагуудад мэдээлэл солилцооны үйлчилгээ үзүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>тухай бүр шийдвэрлэж ажилласан байх; б/ Хувийн байгууллагуудаас ирүүлсэн системд холбогдох хүсэлтийг тухай бүр шийдвэрлэж ажилласан байх; в/ Нийтийн мэдээллийн тухай хууль болон Хувь хүний мэдээллийн тухай хуулиудад нийцүүлэн "ХУР" системийн гэрээ шинэчлэлт хийх;</p>	<p>төрийн байгууллагууд холбогдсон. "ХУР" системээр дамжуулан дуудаж буй веб сервисүүдийг 2021 оны 9 дүгээр сарын 01-ний өдрөөс хувийн байгууллагуудад мэдэгдэл хүргүүлэн ХУР, ДАН системийн гэрээнд төлбөрийн зохицуулалтын нэмэлт өөрчлөлт оруулсан.</p>	<p>ирүүлсэн албан хүсэлтийг үндэслэн тус төвийн үйлчилгээ үзүүлэх журмын хүрээнд шийдвэрлэн ажилласан байна.</p>	<p>Тухай бүр МТХХ</p>
<p>Танилт нэвтрэлтийн нэгдсэн системийг шинэчлэхэд дэмжлэг үзүүлэх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Гадаадад суугаа иргэдийг таньж, баталгаажуулах боломжийг нэмж бүрдүүлэх; б/ Зурвасын зардлыг хэмнэх хоёрдогч "authentication" нэвтрүүлсэн байх; в/ Хэрэглэгчдэд ээлтэй хэрэглэхэд хялбар ойлгомжтой "UI/UX" нэвтрүүлсэн байх;</p>	<p>Танилт нэвтрэлтийн нэгдсэн системд шинэчлэлтүүдийг хийж, аюулгүй байдлын шаардлага хангасан шинэ холболт хийж, нэвтрэх боломжийг нэмэгдүүлсэн байна.</p>	<p>1 -4 улиралд МТХХ</p>	
<p>Төрийн мэдээлэл солилцооны "ХУР" системийг тархсан тогтолцоотой болгох чиглэлээр холбогдох байгууллагатай хамтран ажиллах, хэвийн</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ "ХУР" системийг тархсан тогтолцоонд шилжүүлэх; г/ Тархсан хэлбэрт шилжүүлж, бусад оролцогчийг холбох боломжтой болгосон байх;</p>	<p>"ХУР" системийн v2.0 төслийг "И-Монгол академи" УТҮГ –тай хамтран хэрэгжүүлж туршилтаар 2 байгууллагыг</p>	<p>1 -4 улиралд МТХХ</p>	

найвартай ажиллагааг хангах		б/ Тархсан хэлбэрт шилжүүлж хэвийн үйл ажиллагааг хангасан байх;	технологийн судалгаа хийгдсэн.	тархмал бүтэцтэй болгосон байна.	
<p>Төвийн үйлчилгээний системийг бүрэн автоматжуулах</p> <p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ "Дотоод үйл ажиллагааны нэгдсэн "Дашбоард" систем хөгжүүлж, ашиглалтад нэвтрүүлэх;</p> <p>б/ Төвийн цахим хуудсанд цахимаар авч болох үйлчилгээнүүдийг холбосон байх;</p> <p>в/ Онлайнаар төрийн үйлчилгээний төлбөр тооцоог хийх боломжийг бүрдүүлсэн байх;</p> <p>г/ Төвийн үйлчилгээний системүүдийг хэрэглэгчийн системтэй холбон автоматжуулах;</p> <p>д/ Дотоод оффис хэрэглээнд ашиглах шинэ систем нэвтрүүлж, хэрэглэгчийн системтэй холбох;</p> <p>е/ Гэрээг тоон гарын үсэг ашиглан цахимаар хийдэг байх;</p> <p>ё/ Мэдээллийн аюулгүй байдлын шийдлийг хангасан байх;</p>	<p>Тус тусын системүүд ашиглан үйлчилгээг үзүүлж байна. ХУР төрийн мэдээлэл солилцооны төлбөрийн систем billing.datacenter.gov.mn цахим хуудсыг хөгжүүлсэн.</p>	<p>Байгууллагын болон хэлтэс тус бүрийн тайлангийн биелэлтийг тоо чанар хувиар тогтмол харуулдаг "Дашбоард" систем хөгжүүлж ашигладаг болсон байна. Үндэсний дата төвийн үйлчилгээнүүдийн төлбөр тооцоог автоматжуулж, төлбөрийн нэгдсэн системийг шинээр хөгжүүлж ажилласан байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p> <p>МТХХ, ЗТХ, МАБХ</p>	
<p>Боловсролын салбарын мэдээллийн системийн мэдээллийн урсгалыг төрийн мэдээлэл</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Төрийн болон төрийн бус өмчийн байгууллагад</p>	<p>Одоогийн байдлаар 3 төрлийн лавлагааг байршуулсан байна.</p>	<p>"ХУР" төрийн мэдээлэл солилцооны системд мэдээллийн аюулгүй байдлыг ханган төрийн болон төрийн бус өмчийн</p>	<p>1 -4 улиралд</p> <p>МТХХ, ЗТХ,</p>

	солилцооны системээр дамжуулан солилцоход дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажиллах	мэдээлэл солилцдог болсон байх;	байгууллагатай мэдээлэл солилцдог болоход дэмжлэг үзүүлж, хамтран ажилласан байна.	МАБХ
--	---	---------------------------------	--	------

рилт 2. Төрийн байгууллага болон иргэд, аж ахуйн нэгжүүдэд мэдээллийн технологийн үйлчилгээ үзүүлэх;

2.1.	Төрийн болон хувийн хэвшлийн байгууллагуудад мэдээллийн технологийн үйлчилгээ үзүүлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Төвийн бизнес төлөвлөлтөд тусгагдсан үйлчилгээг үзүүлсэн байх;</p> <p>б/ Үйлчилгээний системийг автоматжуулсан байх;</p> <p>в/ Төвийн бизнес төлөвлөлтөд тусгагдсан үйлчилгээг бүртгэлийн програмд бүрэн оруулсан байх;</p>	2021 онд төрийн байгууллага болон аж ахуйн нэгжээс тус төвд ирүүлсэн албан хүсэлтийг үндэслэн мэдээллийн технологийн чиглэлийн үйлчилгээг үзүүлэн ажилласан. Төрийн 81 байгууллагын 328 сервер, хувийн 63 байгууллагын 131, төрийн 95 байгууллагын 360 зохиомол сервер, хувийн 16 байгууллагын 19 зохиомол сервер, төрийн 692 байгууллагын 1853 цахим хуудас тус тус байршиж байна.	Төр болон хувийн хэвшлийн байгууллагад мэдээллийн технологийн үйлчилгээг шуурхай түргэн үзүүлж ажилласан байна.	3ТХ, МТХХ, СНХ, МАБХ, НТХ
2.2.			Тоо: 1 Чанар:	Үндэсний цахим шуудангийн системийн төслийн бичиг баримт, шийдлийг шинэчлэн боловсруулж, ажлын төлөвлөгөөг	Үндэсний цахим шуудангийн системийг нэвтрүүлж, иргэн бүр	

	Үндэсний цахим шуудангийн системийг нэвтрүүлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	<p>а/ Үндэсний цахим шуудангийн системийн шийдлийг шинэчлэн батлуулсан байх;</p> <p>б/ Шинэчилсэн шийдлийн дагуу системийг тохируулан ашиглалтад оруулах;</p>	<p>боловсруулан батлуулсан. Мөн Танилт нэвтрэгтийн системтэй холбон "mail.e-mongolia.mn" системийг хэрэглээнд нэвтрүүлээд байна.</p>	цахим шуудангийн хаягтай болох нөхцөл бүрдсэн байна.	1,2-р улиралд	СНХ, МТХХ
2.5.	Цагийн серверийг шинэчлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Систем, төхөөрөмжүүдийг нэгдсэн цагийн серверт холбох;</p>	<p>Үндсэн болон нөөц төвийн систем, төхөөрөмжүүдийг нэгдсэн хиймэл дагуулын тохируулгатай цагийн серверт холбон хугацааны зөрүүгүй ажиллах боломж бүрдэнэ.</p>	Физик цагийн серверийг байршуулж Төвийн дэд бүтэц дахь систем, төхөөрөмжүүдийг холбон тохируулна.	1 -4 улиралд	СНХ

рилт 3. Төрийн байгууллага болон иргэд, аж ахуйн нэгжүүдэд хуулийн дагуу үнэн зөв бодит мэдээллийн үйлчилгээгээр хангах;

3.1.	Цахим хэлбэрт шилжих боломжтой төрийн үйлчилгээг нэмэгдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	<p>Тоо: 1</p> <p>Чанар: а/ Монгол Улсын Засгийн газрын 2018 оны 259 дүгээр тогтоолыг хэрэгжүүлэхэд чиглэсэн байх;</p> <p>б/ Боломжит төрийн үйлчилгээг нэн тэргүүнд хамруулсан байх;</p>	<p>ХУР төрийн мэдээлэл солилцооны системд 2021 онд 118 үйлчилгээний сервис хөгжүүлсэн байна.</p>	"E-Mongolia" төслийн хүрээнд 2022 онд 1000 гаруй төрийн үйлчилгээг цахимжуулах зорилт тавьсан ба "И-Монгол академи" УТУГ –тай хамтран түүний 30-аас дээш хувийн оролцсон байна.	1 -4 улиралд	МТХХ
3.3.			Тоо: 1	Төрийн үйлчилгээний цахим машинд нийт 34 үйлчилгээ нэгтгэгдсэн бөгөөд 2021 онд 4			

<p>Төрийн үйлчилгээний цахим машины хэвийн ажиллагааг хангах, шинээр төрийн байгууллагуудын үйлчилгээг нэвтрүүлэх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Чанар: а/ Үйлчилгээ нэмүүлэх хүсэлт гаргасан байгууллагуудын хүсэлтийг харгалзаж үзсэн байх; б/ Удирдах дээд байгууллагаас хэрэгжүүлж буй бодлогын хүрээнд байх; в/ ТҮЦ машины үйлчилгээнд шинээр үйлчилгээ оруулах, нэмэлт хөгжүүлэлт хийх</p>	<p>Үйлчилгээ шинээр нэмэгдсэн. Ковид-19" холбоотой лавлагаа мэдээллүүд иргэдэд 3 төрлийн лавлагаа, Боловсролын лавлагаа цэсэд 3 үйлчилгээ нэмэгдэв.</p>	<p>Төрийн үйлчилгээний цахим машинаар үзүүлэх үйлчилгээний хүрээ нэмэгдсэн байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p>	<p>ЗТХ, МТХХ, ТАУХ</p>
<p>.3.5.</p>	<p>Хөрөнгө оруулалтаар</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ ТҮЦ машины үйл ажиллагаанд эрсдэлийн үнэлгээ хийсэн байх; б/ Ухаалаг машины програм болон техник хангамжийг сайжруулсан байх; в/ Ухаалаг машины тоо ширхгийг нэмэгдүүлж олон нийтэд хүртээмжтэй болгох; г/ Төсөл хэрэгжихэд дэмжлэг үзүүлж ажилласан байх;</p>	<p>Төслийн саналын баримт бичиг боловсруулж удирдах дээд байгууллагад хүргүүлсэн.</p>	<p>Иргэдэд үйлчлэх "Ухаалаг машин" төсөл хэрэгжүүлэхэд дэмжлэг үзүүлэх</p>	<p>1 -4 улиралд</p>	<p>ТАУХ, МАБХ, ЗТХ, МТХХ</p>

3.7.	<p>“ХУР” төрийн мэдээлэл солилцооны системийн удирдлагын хүрээнд сайжруулалт тогтмол хийж ажиллах</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо:1 Чанар: а/ Тоон гарын үсгийн олголтыг автоматжуулах; б/ “Notification gateway” системд байгууллагуудаас иргэдэд чиглэсэн үйлчилгээний мэдээлэл хүргэх боломжийг бүрдүүлэхэд шаардлагатай тохиолдолд дэмжлэг үзүүлж ажиллах; в/ Танилт нэвтрэлтийн нэгдсэн системийн удирдлагын хэсгийг “ХУР” төрийн мэдээлэл солилцооны системийн удирдлагын хэсэгт нэгтгэх;</p>	<p>“E-Sign” клиент программыг 64 битийн “Windows 7, 8, 10, 11” хувилбар дээр хөгжүүлэгдсэн. ХХМТГ-ын зарласан тендерт шалгарсан ICT группийн хөгжүүлсэн “Notification Gateway” системд шаардлагатай хөгжүүлэлтийг хийсэн.</p>	<p>1 -4 улиралд</p>	<p>MTXX</p>
3.8.	<p>Үндэсний дата төвийн цахим хуудаснуудыг шинэчлэх</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар:а/ Цахимаар өгч болох үйлчилгээнүүдийн жагсаалтыг гаргасан байх; б/ Жагсаалтад орсон үйлчилгээнүүдийг цахим хуудсанд бүрэн оруулсан байх;</p>	<p>“https://datacenter.gov.mn” цахим хуудсанд цахимаар авч болох бүх төрлийн үйлчилгээнүүдийг холбосон байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p>	<p>MTXX, ЗТХ</p>

рилт 4. Монголын интернэтийн харилцан холболтын үйлчилгээ үзүүлэх;

4.2.	<p>Монголын интернэтийн харилцан холболтын /МИХХ/ төхөөрөмжийн нөөц холболтыг бий болгох</p>	<p>Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв</p>	<p>Тоо: 1 Чанар: а/ Layer2 технологи руу шилжүүлэх судалгаанд үндэслэсэн байх; б/ Интернэтийн харилцан холболтын нөөц төхөөрөмж бий болсон байх; в/ Монголын интернэтийн харилцан холболтын үйлчилгээнд</p>	<p>Интернэтийн харилцан холболтын төхөөрөмжийг Layer2 болгож IPv6 технологи нэвтрүүлэх нөхцөлийг хангасан байна.</p>	<p>1 -4 улиралд</p>	<p>СНХ</p>
------	--	---	--	--	---------------------	------------

				холбогдох байгууллагуудын хүсэлтийн дагуу шаардлага хангасан байгууллагуудыг холбох			
--	--	--	--	---	--	--	--

рилт 5. Контентын харилцан холболтын үйлчилгээ үзүүлэх;

5.1.	Толин серверүүдийн аюулгүй байдал болон мэдээллийг тогтмол сайжруулах	Улсын төсөв, байгууллагын батлагдсан төсөв	Тоо: 1 Чанар: а/ Толин серверийн статистик мэдээллийг улиралд нэг удаа танилцуулж байх; б/ Линукс үйлдлийн системүүдийн толин серверийн системийн ажиллагааг хянаж ажиллах;	Толин серверт "Centos", үйлдлийн системүүдийн шинэчлэлийг байршуулж ажиллагааг ханган ажиллаж байна.	Толин серверийн улсын хэвийн үйлчилгээг хэмжээнд найдвартай үйлчилгээг үзүүлсэн байна.	1 -4 улиралд	СНХ
------	---	--	---	--	--	--------------	-----